

Závěry a doporučení

10. ročníku mezinárodní konference

22. – 23. září 2009, Ostrava

Zpracovali:

**Ing. Petr Czekaj, Ing. Petr Zahradník, Mgr. Zdeněk Karásek, Ing. Karel Klusáček,
CSc., Ing. Petr Adámek, MBA, Ing. Pavel Bartoš, Ing. Zdeněk Duba**

10. ročník mezinárodní konference Investment & Business Forum

Ostrava 22. – 23. 9. 2009

Závěry Sekce 1 „Udržitelný rozvoj a jeho financování z fondů EU“

Úvod: Téma udržitelného rozvoje je velmi široké a vejde se do něj téměř vše, co je uvedeno v připravované Strategii MS kraje. Vymezení na ty oblasti, kde je možné financování ze zdrojů EU, umožňuje **zaměření závěrů** ze Sekce 1, které jsou následující:

1. Strategie rozvoje MS kraje – vize, globální a specifické cíle, klíčové projekty – představuje kvalitní programový rámec pro zasazení jednotlivých intervencí/projektů spolufinancovaných z fondů EU.
2. Strategie byla zpracována širokým spektrem představitelů různých organizací a do procesu byli zapojeni i občané kraje. Lze ji proto považovat za vysoce relevantní doporučení i pro spolufinancování ze zdrojů EU.
3. V optimálním případě by měl fungovat model, ve kterém kraj definuje své klíčové projekty s vazbou na přijatou Strategii a relevantní Operační programy a ty budou předloženy k posouzení a financování ve „strategickém režimu“. Posuzovala by se shoda projektu s formálními a věcnými požadavky příslušného OP. V případě výhrad či doporučení by se tyto projednaly a schválené změny doplnily do žádosti. Takto připravené projekty by byly potvrzeny k financování příslušným Řídicím orgánem.
4. Dosavadní převážně byrokratický způsob hodnocení projektů, zejména v OP pod centrálními ministerstvy, je z pohledu financování strategických projektů jednoznačně škodlivý. Systém anonymních a náhodně přiřazovaných hodnotitelů projektů, velmi rozdílné úrovně, významně omezuje možnosti kraje prosadit své strategické záměry. Existuje zkušenost, že inovativní a strategicky pojaté projekty mnozí hodnotitelé vůbec nepochopí a svým hodnocením je likvidují.
5. Schválené projekty se sice realizují na území kraje, ale jejich dopad na řešení klíčových problémů a naplnění strategických příležitostí je nízký. Jedná se v podstatě o „rezortní“ a izolované ostrůvky bez potřebné koordinace na krajské a místní úrovni.
6. Existují ověřené příklady ze zahraničí, zejména ze zemí EU15, kde jsou evropské fondy přímo spojeny s realizací strategií na regionální úrovni. Jedním z příkladů jsou Teritoriální pakty zaměstnanosti v Rakousku. Dalším příkladem je město Sheffield, které si určilo a z evropských fondů spolufinancovalo 7 strategických projektů zaměřených na transformaci kdysi ocelářského města na moderní metropoli. Tento přístup v ČR chybí, což významně omezuje jak celkovou absorpční kapacitu, tak i její efektivitu.
7. Kohezní politika by v rámci stanovených obecných pravidel pro období 2007 - 2013 měla pružně reagovat na nové skutečnosti dané hospodářskou krizí a role regionů by v tomto ohledu měla být aktivní.

8. Byla akcentována otázka partnerství v nejširším slova smyslu mezi jednotlivými aktéry, aktivními v rámci kohezní politiky i obecněji při realizaci rozvojových projektů regionu, a zdůrazněna potřeba jeho citlivějšího vtělení do realizace kohezní politiky.
9. Byly diskutovány záležitosti lepšího a autentičtějšího měření efektů kohezní politiky. Za velmi užitečnou může být považována analogie s vnitřním výnosovým procentem, používaným v oblasti finančních investic, a jeho citlivé využití v oblasti měření skutečných efektů a přínosů kohezní politiky.

Účastníci konference doporučují:

10. Doporučujeme, aby MS kraj, nejlépe ve spolupráci s Asociací krajů ČR, připravil koncept strategické alokace významné části zdrojů z evropských fondů s vazbou na Strategie rozvoje jednotlivých krajů. Tento model by pak měl být předmětem politických jednání s Vládou ČR
11. Budoucí podoba kohezní politiky po roce 2013 by měla přinést nové nástroje, jež posílí prvek návratnosti v porovnání s nynějšími dominantními dotacemi, distribuovanými na nenávratném principu; nástroje finančního inženýrství typu Jessica či Jeremie mohou představovat inspirační zdroj. Doporučujeme, aby MS kraj vytvořil podmínky k efektivnímu využití nových finančních nástrojů

10. ročník mezinárodní konference Investment & Business Forum

Ostrava 22. – 23. 9. 2009

Závěry Sekce 2 Výzkum, vývoj a inovace

*Následujících osm závěrů doporučených sekcí VVI se týká **Moravskoslezského kraje**:*

Regionální inovační strategie

1. Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje je základním rozvojovým dokumentem kraje pro koordinaci postupu v oblasti vědy, výzkumu, vývoje a inovací na území Moravskoslezského kraje. Je žádoucí, aby do jeho tvorby a realizace bylo aktivně zapojeno město Ostrava a ostatní větší města kraje, která mají ambici a schopnost podporovat rozvoj inovačních aktivit na svém území.
2. Regionální inovační strategie je jedním z pilířů realizace Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje a naplňuje zejména oblast týkající se konkurenceschopné regionální ekonomiky. Realizace RIS bude mít viditelný efekt jen v případě, že se podaří zkoordinovat postup a úsilí předkladatelů projektů do operačních programů týkajících se rozvoje konkurenceschopnosti a inovací (konkrétně zejména OPPI, OP VaVpl a OP VK) tak, aby tvořily vzájemně logicky provázaný celek.

Moravskoslezský kraj a Evropský výzkumný prostor

3. Vytvoření velké výzkumné regionální infrastruktury zaměřené do oblasti informačních technologií vytvoří podmínky pro intenzivní zapojení Moravskoslezského kraje do Evropského výzkumného prostoru a podpoří růst konkurenceschopnosti regionu a vznik kvalifikovaných pracovních příležitostí.
4. V rámci Evropské unie je žádoucí podporovat a rozvíjet výzkumnou a vývojovou spolupráci s předními centry evropského výzkumu a posilovat partnerství s regiony, které úspěšně realizovaly strukturální transformaci těžkého průmyslu k ekonomickým aktivitám založeným na vysokém podílu kvalifikované práce.
5. **Účastníci konference IFO 2009 podporují:**
 - vznik infrastruktury pro výzkum a vývoj v Moravskoslezském v kraji rámci OP VaVpl, zejména technicky zaměřené projekty:
 - V I. ose - Centrum excelence - IT4Innovations,
 - Ve II. ose - projekty regionálních výzkumných center - Regionální materiálově technologické výzkumné centrum, Energetické jednotky pro využití netradičních zdrojů energie a Institut čistých technologií těžby a užití energetických surovin.
 - zapojení regionálních center VaV v MS kraji do národní roadmap infrastruktury výzkumu a vývoje.

- zapojení připravovaného centra excelence do roadmap evropské infrastruktury.

Žádáme představitele MŠMT, odbor mezinárodní spolupráce ve VaV, o administraci tohoto procesu zapojení.

Podpora podnikání a inovační infrastruktury

6. Podpora oborové spolupráce (klastry) by v další fázi měla pokračovat směrem k mezioborové interakci zaměřené na inovace a export. Podpora exportu by měla sledovat strategickou konkurenční výhodu Moravskoslezského kraje – tj. zaměření na export znalostí a technologií do teritorií, která investují do těžby nerostného bohatství a jeho zpracování ale i dalších perspektivních oborů (chemie, energetika, doprava)..
7. Podpora výzkumných a vývojových aktivit firem by měla být směřována na vznik nových nebo rozvoj stávajících aktivit typu inovátor, tj. firem, které svou konkurenční výhodu zakládají na rozvoji jedinečných vlastních kreativních řešení.
8. Podpora producentů znalostí by měla být zaměřena na aktivity, které obsluhují firmy působící ve strategických oborech a ještě lépe na jejich rozhraních.

Podpora podnikání a inovační infrastruktury

*Následující tři závěry doporučené sekcí VVI směřují na vedení kraje s apelem podporovat jejich prosazení **na celonárodní úrovni** (včetně bodu 5):*

9. Existující inovační infrastruktura v krajích (VVI, VTP, technologická centra, inkubátory, HK, agentury podpory podnikání, apod.) by měla být monitorována, hodnocena, zlepšována a doplňována tak, aby tvořila systém, který svými aktivitami podporuje rozvoj konkurenceschopné regionální ekonomiky. Dobře hodnoceným prvkům inovační infrastruktury by měla být poskytována dlouhodobá dotační podpora pro jejich činnost, výše této podpory by závisela na výsledcích hodnocení s jasně definovanými kvantitativními i kvalitativními parametry úspěšné činnosti.
10. Spolupráci podniků s výzkumnými organizacemi definovanými dle Rámce společenství by významně napomohla legislativní úprava vedoucí k možnosti zařadit náklady na objednaný výzkum do položek odečitatelných z daňového základu stejně jako vlastní výzkum.
11. Účastníci konference IFO2009 vyjadřují **zásadní nesouhlas** s navrženým pětičlenným složením předsednictva „Technologické agentury ČR“ (2 zástupci AV, 2 zástupci VŠ a zástupce AVO), požadujeme aby v předsednictvu byli zastoupeni minimálně dva zástupci aplikační sféry, která je nositelem technologií.

10. ročník mezinárodní konference Investment & Business Forum

Ostrava 22. – 23. 9. 2009

Závěry Sekce 3 - Bezpečná energetika – nosné téma teplárenství

Teplárenství založené na tuzemských palivech vyžaduje zvýšenou míru podpory a ochranu jako strategické odvětví s významným podílem kogenerační výroby elektrické energie a tepla.

Účastníci konference požadují a doporučují:

1. Zásadní omezení skládkování komunálních odpadů a jejich využití jako paliva v teplárenství. Pro MSK podporujeme lokalitu „Barbora“ poblíž Karviné, kde je reálné nahradit uhelný zdroj tímto novým, ekologicky šetrným zdrojem.
2. Vytvořit celospolečenský tlak, aby investiční podpora budování spaloven komunálních odpadů ze strukturálních fondů EU již nebyla diskriminována a diskreditována.
3. Část financí z prodeje povolenek CO₂ použít k další ekologizaci energetiky, průmyslu, dopravy a případně i ve veřejném sektoru. Zvýhodnit oblasti s kritickým stavem ovzduší
4. Preferovat realizaci ekologicky zaměřených projektů na zlepšení kvality ovzduší i z operačních programů. Zvýhodnit oblasti s kritickým stavem ovzduší a to pro malé i velké podniky.
5. Podpořit princip bezplatného přidělování povolenek CO₂ na vysoce účinnou výrobu elektrické a tepelné energie po roce 2012 do roku 2019 ve výši investičních nákladů vynaložených energetickými společnostmi na pořízení BAT technologií v této oblasti.